

TULLI

Elintarvikkeiden ja kulutustavaroiden tuontivalvonnan tuloksia vuodelta 2025

Vuonna 2025 Tulli valvoi yhteensä 2 901 elintarviketta ja elintarvikekontaktimateriaalia ottamalla niistä näytteitä analyysihin ja tarkastuksiin. Tutkituista tuotteista 1 153 eli noin 40 prosenttia tuotiin Suomeen suoraan EU:n ulkopuolelta. Sisämarkkinatuonnin 1 748 näytteestä noin 700 oli peräisin EU:n ulkopuolelta.

Kaikkiaan tutkituista tavaraeristä vakavia virheitä todettiin 262 tuotteessa (9 % tutkituista). Lievempiä virheitä todettiin 491 tuotteessa (17 % tutkituista). Vakavat virheet johtivat erän hylkäämiseen, kun taas lievemmistä virheistä Tulli antoi huomautuksen eli kehotuksen kiinnittää asiaan huomiota. EU:n ulkopuolisista maista tuoduista elintarvikkeista ja kontaktimateriaaleista 15 prosenttia ja EU-alueelta tuoduissa tuotteissa 5 prosenttia oli määräysten vastaisia, ja siksi niiden maahantuonti tai markkinoille saattaminen sellaisenaan kiellettiin. Lievempiä virheitä todettiin 15 prosentissa tullatuista tuotteista ja 18 prosentissa sisäkaupan tuonnissa valvotuista tuotteista.

Terveysvaaraa aiheuttavista tuotteista Tulli teki ilmoituksen komission RASFF-järjestelmään. Hälytysjärjestelmässä annettujen tietojen perusteella vaarallisiksi arvioidut tuotteet voidaan valvoa ja poistaa markkinoilta muissakin jäsenmaissa. Kaikkiaan viime vuonna Tulli teki 32 RASFF-ilmoitusta elintarvikkeista ja elintarvikkeiden kanssa kosketukseen tulevista tarvikkeista.

Tuoretuotteita valvottiin elintarvikkeista eniten

Eniten valvottiin Espanjasta tuotuja elintarvikkeita, joita oli yhteensä 215 tuote-erää. Nämä olivat lähinnä tuoretuotteita, kuten tomaattia, kurkkua ja paprikaa, mutta jonkin verran valvontaan päätyi myös prosessoituja espanjalaisia elintarvikkeita, kuten lastenruokia. Toiseksi eniten, 200 tuote-erää, tutkittiin Kiinasta peräisin olevia elintarvikkeita. Valvottuja tuotteita olivat muun muassa erilaiset mausteet, teet, hedelmä- ja kasvissäilykkeet sekä inkiväärinjuuri.

Tuoteryhmittäin tarkasteltuna elintarvikkeista eniten tutkittiin tuoreita hedelmiä ja hedelmätuotteita sekä tuoreita vihanneksia ja vihannestuotteita. Tuoretuotteista tutkittiin muun muassa torjunta-aineiden jäämiä, raskasmetalleja ja mikrobiologista laatua.

Luonnonmukaisesti tuotettuja elintarvikkeita tutkittiin kaikkiaan 253 elintarvike-erää. Valtaosa tutkituista luomutuotteista oli tuoreita kasviksia ja hedelmiä, mutta lisäksi valvottiin myös prosessoituja elintarvikkeita, kuten teetä, mausteita ja viljavalmisteita. Tullauksen yhteydessä valvottiin 71 luomutuote-erää ja sisäkaupan tuonnista 182 tuote-erää. Torjunta-aineiden jäämiä löydettiin kaikkiaan 12 elintarvikkeesta, joita olivat muun muassa kaksi rusinaerää, kaksi erää teetä, kaksi papuerää ja yksi erä kuivattua

aprikoosia. Tulli valvoi myös kymmenen luonnonmukaisesti tuotetun viinin torjunta-ainejäämiä ja kolme luomurehua. Viineistä tai rehuista ei löytynyt jäämiä.

Palkokasvien pakkausmerkinnöissä ongelmia

Elintarvikkeissa suhteellisesti eniten ongelmia todettiin palkokasvien siemenissä ja palkokasvituotteissa, joista määräystenvastaisiksi todettiin kaikkiaan 17 eli joka kolmas tuote. Yleisin hylkäämisen syy niissä oli, että pakkauksessa annetut käyttöohjeet eivät olleet riittäviä. Toiseksi yleisin syy palkokasvituotteiden hylkäämiseen oli torjunta-aineiden jäämät, joita todettiin liikaa neljässä palkokasvituotteessa. Yhdessä valkopapuerässä oli tuhohyönteisiä ja yhdessä mungpapuerässä kadmiumia yli sallitun määrän. Palkokasvituotteissa havaittiin myös lievempiä pakkausmerkintävirheitä sekä lähellä sallittua enimmäismäärää olevia pitoisuuksia torjunta-aineiden jäämiä.

Elintarvikkeiden yleisin hylkäämisen syy olivat pakkausmerkintävirheet. Viime vuonna yli sadan pakatun elintarvikkeen suomen- ja ruotsinkieliset niin sanotut perusmerkinnät (esimerkiksi käyttöohjeet, ainesosaluettelo tai ravintosisältö) eivät täyttäneet vaatimuksia. Lievempiä merkintävirheitä todettiin noin 300 elintarvikkeessa.

Seuraavaksi yleisin hylkäämisen syy olivat torjunta-aineiden jäämät. Sallitun raja-arvon ylityksiä todettiin kaikkiaan 41 tuotteessa, joita olivat muun muassa riisit, erilaiset teet, chili eri tavoin käsiteltynä sekä tuoreet hedelmät. Valtaosa kaikista torjunta-ainejäämien vuoksi hylätyistä elintarvikkeista oli peräisin Aasiasta. Pienempiä, huomautuslausuntoon johtaneita torjunta-ainejäämien pitoisuuksia todettiin 71 tuotteessa, jotka olivat muun muassa erilaisia hedelmiä.

Yhteensä 29 tuotteessa oli käytetty lisäaineita virheellisesti tai niiden käytöstä oli ilmoitettu pakkauksessa puutteellisesti. Tällaisia hylkäämiseen johtaneita virheitä havaittiin muun muassa erilaisissa juomissa ja kasvisvalmisteissa. Lisäksi 46 tuotetta sai huomautuslausunnon virheellisesti ilmoitetuista lisäaineista tai lisäaineiden pitoisuuksista.

Kaikkiaan 14 elintarvike-erää todettiin määräysten vastaiseksi mykotoksiinien vuoksi, ja lisäksi kohonneita pitoisuuksia todettiin 22 tuotteessa. Aflatoksiinien vuoksi hylättiin meloninsiemeniä, pinjansiemeniä, erilaisia pähkinöitä ja riisiä. Vastaavasti okratoksiini A:n vuoksi hylättiin kaikkiaan viisi erää elintarvikkeita: viikunoita ja viikunavalmisteita sekä erä kuivattuja aprikooseja. Nigerialainen obgono, joka elintarvikkeena käytettävä siemen, osoittautui Tullin tutkimuksissa korkean riskin elintarvikkeeksi mykotoksiinien vuoksi. Kohonneita mutta kuitenkin sallittujen enimmäismäärien alle jääneitä pitoisuuksia mykotoksiineja todettiin 15 elintarvikkeesta, jotka olivat muun muassa pähkinöitä ja kuivattuja taateleita.

Mikrobiologinen laatu todettiin huonoksi 14 eri tuotteessa. Näistä yhdeksän sisälsivät salmonellaa. Salmonellaa sisältäneet tuotteet olivat mausteita, meloninsiemeniä ja eksoottisten ruokakasvien lehtiä. Korkeita pitoisuuksia *B. cereus* -bakteeria todettiin neljässä elintarvikkeessa, jotka olivat kaksi kuivatuista kasveista tehtyä juoma-ainesta, ravintolisä ja maustekairapalmun lehdet, joissa todettiin lisäksi korkea pitoisuus *Staphylococcus aureusta*. Lisäksi korkea pitoisuus *Staphylococcus aureusta* todettiin bataatissa.

Lisäksi 32 tuotteessa todettiin heikentynyttä mikrobiologista laatua, kuten *Listeria monocytogenes* -bakteeria erilaisissa ruokavalmisteissa ja *Bacillus cereus* -bakteeria mausteissa ja meloninsiemenissä.

Yksi papuerä hylättiin kadmiumpitoisuuden vuoksi, ja kuudelle avokadoerälle annettiin huomautus kohonneesta kadmiumpitoisuudesta. Tinapitoisuuden vuoksi hylättiin yksi persikkasäilyke-erä, ja kahdelle ananassäilykkeelle annettiin tinaa vuoksi huomautus. Lisäksi huomautuksiin johtivat yhden riisierän epäorgaanisen arseenin pitoisuus, kahden mausteen pyrrolitsidiinipitoisuudet sekä neljän rucolan ja kahden pinaatin nitraattipitoisuudet.

Kontaktimateriaalien asiakirjoissa puutteita

Elintarvikkeen kanssa kosketukseen tulevia materiaaleja ja tarvikkeita tutkittiin yhteensä 258 tuote-erää. Suurin osa eli lähes kaksisataa valvotuista elintarvikekontaktimateriaaleista oli peräisin Kiinasta. Kontaktimateriaaleista vakavalla tavalla määrästenvastaiseksi todettiin 43 tuotetta eli 17 prosenttia, ja lievempiä virheitä löytyi 13 prosentista tuotteista. Kontaktimateriaaleja hylättiin muun muassa puutteellisten asiakirjojen ja irtoavien haitallisten aineiden vuoksi. Puutteellisten tai kokonaan puuttuvien vaatimustenmukaisuutta osoittavien asiakirjojen vuoksi hylättiin 28 tuotetta, muun muassa muovisia rasioita ja tarvikkeita. Tuotteesta irtoavia, terveydelle haitallisia aineita, kuten formaldehydiä tai nikkeliä liian korkeina pitoisuuksina, havaittiin kaikkiaan 19 tuotteessa. Muovituotteissa todettiin paljon rakenteen stabiilisuuteen liittyviä puutteita. Lisäksi viiden elintarvikkeen kanssa kosketukseen tulevan tarvikkeen materiaalissa tai rakenteessa todettiin testaamisen yhteydessä seikkoja, joiden perusteella tuotteen ei arvioitu soveltuvan elintarvikekäyttöön. Esimerkiksi kaksi keraamista astiaa imi tutkimuksissa käytetyn liuoksen rakenteeseensa ja muovirasiasta irtosi väriä.

Lievempiä virheitä todettiin noin 30 tuotteessa enimmäkseen merkinnöissä ja asiakirjoissa, mutta myös irtoavista haitallisista aineista annettiin huomautuslausuntoja.

Taulukko 1. Tullin valvomat elintarvikkeet ja kontaktimateriaalit 2025.

Tuoteryhmä	Tutkittu (kpl)	Huomautetut (%)	Määräystenvastaiset (%)
Viljanjyvät ja viljavalmisteet	115	15 %	8 %
Viljataikinapohjaiset valmisteet	63	38 %	5 %
Vihannekset ja vihannestuotteet	412	9 %	6 %
Palkokasvien siemenet ja palkokasvituotteet	51	20 %	33 %
Hedelmät ja hedelmätuotteet	666	11 %	4 %
Pähkinät ja pähkinätuotteet	73	48 %	8 %
Öljysiemenet ja -hedelmät	89	40 %	2 %
Tärkkelysjuurekset ja -mukulat	25		4 %
Yrtit, mausteet ja vastaavat	179	7 %	12 %
Hedelmä-, vihannes- ja kasvimehut sekä -juomat, -levitteet ja vastaavat	95	18 %	9 %
Kalat ja kalavalmisteet	23	26 %	
Lihaa ja maitotuotteita jäljittelevät tuotteet	36	19 %	6 %
Vedet, vesipohjaiset virvoitusjuomat ja vastaavat	100	21 %	23 %
Kuumien juomien ja haudutteiden raaka-aineet	161	12 %	6 %
Kuumat juomat (kahvi-, kaakao-, tee- sekä yrttijuomat)	32	28 %	22 %
Alkoholijuomat	30	33 %	7 %
Makeiset ja suklaa	106	30 %	11 %
Elintarvikkeet kasvuikäisille	52	15 %	13 %
Elintarvikkeet erityisruokavaliota noudattaville (ml. ravintolisät)	82	35 %	22 %
Koostetut ruokalajit	87	33 %	9 %
Maustamisvalmisteet ja ateriakastikkeet	129	16 %	6 %
Puhdistetut eristetyt ainesosat	37	19 %	11 %
Elintarvikekontaktimateriaalit	258	13 %	17 %
	2 901	17 %	9 %

Kulutustavaravalvonnassa tutkittiin ja hylättiin eniten leluja

Kulutustavaroita valvottiin viime vuonna yhteensä 1 568 tuote-erän verran. Tutkituista tuotteista 1 163 otettiin valvontaan tullauksen yhteydessä ja 381 tuotetta valvottiin sisäkaupan tuonnista.

Eniten tutkittiin leluja, joita oli kaikkiaan 648 tuote-erää. Niitä myös hylättiin lukumääräisesti eniten (79 leluerää eli noin 12 % tutkituista). Tutkituista leluista yli 450 otettiin näytteeksi EU:n ulkopuolelta tuotujen tuotteiden valvonnan yhteydessä. Lelujen yleisimmät ongelmat olivat kuristumis- tai tukehtumisvaaraa tai muuta vammaa aiheuttavat ominaisuudet, kuten pitkät nyörit tai irtoavat pienet osat (35 lelua), puutteelliset pakkausmerkinnät (30 lelua) sekä muovin pehmitinaineiden liian korkeat pitoisuudet (8 lelua). Lisäksi muutamissa

leluissa todettiin muita terveydelle mahdollisesti vaaraa aiheuttavia aineita, kuten yhdessä ilmapalloerässä N-nitrosoituvia yhdisteitä enemmän kuin lelulainsäädäntö sallii. Lisäksi 80 lelussa todettiin lievempiä virheitä, kuten mahdollisesti tukehtumisvaaraa aiheuttava pakkauspusse, puutteellisia pakkausmerkintöjä tai kohonnut pitoisuus terveydelle haitallisia aineita.

Tuoteryhmittäin tarkasteltuna tekstiilejä, jalkineita ja asusteita tutkittiin toiseksi eniten, yhteensä 258. Niistä hylättiin 9 kappaletta (3 %). Kaikki hylkäämiset koskivat terveydelle haitallisia kemikaaleja tuotteissa. Viiden matkalaukun muovimateriaalin todettiin sisältävän liikaa ftalaattipehmittimiä. Kolmessa eri muovijalkineessa oli liikaa lyijyä, ja lisäksi kahdessa näistä oli myös liikaa ftalaattipehmittimiä tai kadmiumia. Yhden vyön soljesta irtosi liikaa nikkeliä. Viidessä tuotteessa todettiin lievempiä virheitä. Neljälle lastenvaatteelle annettiin huomautus osista, joihin voi liittyä kiinni tarttumisen riski. Yhden vyön metalliosissa oli kohonnut pitoisuus allergisoivaa kromi VI:a.

Kosmetiikkaa valvottiin 155 tuotteen verran. Valtaosa näytteistä otettiin EU:n ulkopuolelta tuoduista tuotteista tullauksen yhteydessä. Maahantuonti tai markkinoille pääsy kiellettiin 27 tuotteelta, joissa oli yksi tai useampia vakaviksi arvioituja virheitä. Pääasiallinen kosmetiikan hylkäämisen syy olivat puutteelliset tai virheelliset pakkausmerkinnät (18 tuotetta) sekä epäselvyydet koostumuksessa (13 tuotetta). Hylkäämiseen johtanut huono mikrobiologinen laatu todettiin yhdessä silmänympärysvoitteessa. Lisäksi pakkausmerkintöihin liittyviä lievempiä puutteita todettiin 15 tuotteessa, ja neljä tuotetta sai huomautuksen koostumuksesta.

Kaikkiaan kulutustavaravalvonnassa tutkituista tavaraeristä vakavalla tavalla määräystenvastaisiksi todettiin 168 tuotetta eli noin 11 prosenttia tutkituista. Lievempiä virheitä eli huomautettavaa todettiin 126 tuotteessa (8 %). EU:n ulkopuolisista maista tuoduista tuotteista määräystenvastaisten osuus oli noin 11 prosenttia (131 tuotetta) ja EU-alueelta tuotujen tuotteiden vastaavasti 10 prosenttia (36 tuotetta). Lievempiä virheitä todettiin 6 prosentissa tullatuista tuotteista ja 14 prosentissa sisäkaupan tuonnissa valvotuista tuotteista. Määräystenvastaisia tuotteita tuli eniten Kiinasta, 113 tuotetta. Kiinassa valmistettuja kulutustavaroita myös valvottiin eniten, sillä 1 025 tuotteen alkuperäksi oli ilmoitettu Kiina. Toiseksi yleisin alkuperämaa kaikissa tutkituissa kulutustavaroissa oli Intia (67 tutkittua tuotetta).

Taulukko 2. Tullin valvomat kulutustavarat 2025.

Tuoteryhmä	Tutkittu (kpl)	Huomautetut (%)	Määräystenvastaiset (%)
Kynttilätuotteet ja muut poltettavat tuotteet	40	13 %	15 %
Kodinhoito- ja sisustustarvikkeet	70		1 %
Lastenhoitotarvikkeet	71	18 %	17 %
Korut ja muut vastaavat esineet	115		8 %
Urheilu- ja kuntoilutuotteet	81	1 %	16 %
Kosmetiikka	155	14 %	17 %
Muut kulutustavarat	130	1 %	9 %
Tekstiilit, jalkineet ja asusteet	258	2 %	3 %
Lelut	648	12 %	12 %
	1 568	8 %	11 %

Vakavimmista löydöksistä tehtiin Rapex-ilmoitus komission ylläpitämään Safety Gate -hälytysjärjestelmään. Ilmoituksia tehtiin kaikkiaan 34 tuotteesta. Hälytysjärjestelmässä annettujen tietojen perusteella tuotteita voidaan valvoa muissakin jäsenmaissa. Sisäkaupan valvonnassa eräiden määräystenvastaiseksi havaittujen tuotteiden, lähinnä lelujen, virheistä ilmoitettiin myös ICSMS-järjestelmässä, jossa muut jäsenvaltiot voivat reagoida valvonnan tuloksiin.